

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Władysław Stanisław

Nazwisko: Kuś

Miejsce urodzenia: Sławno

Data urodzenia: 20-05-1949

Imię ojca: Zdzisław

Imię matki: Wanda

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Informacje dzienne Wydziału II KW MO Lublin z 1979 i 1980 roku. W „Informacji sytuacyjnej Wydziału II” z dnia 02.12.1980 podano, iż „uzyskano informację, że najbardziej liczącymi się kandydatami w przyszłych wyborach władz NSZZ >Solidarność< w WSK Świdnik” są trzy wymienione z nazwisk osoby, w tym (Władysław) Kuś.	Akta o sygn. IPN Lu 0204/14 (122/14).	

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Związek” (nr rej. 25985), prowadzonej w okresie 02.10.1980 - 21.03.1983 przez Wydział III „A”, a następnie Wydział V KW MO Lublin. Jej celem była „ochrona (...) przed oddziaływaniem i przenikaniem do Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ >Solidarność< w Lublinie” osób „o poglądach antysocjalistycznych, mających powiązania z działalnością ugrupowań antysocjalistycznych w kraju i za granicą oraz ochrona przed ewentualnymi próbami wykorzystywania MKZ [Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego] NSZZ do rozgrywek politycznych wrogich ustrojowi socjalistycznemu”. Władysław Kuś został wymieniony w informacjach operacyjnych z 1982 roku, sporządzonych przez funkcjonariuszy Wydziału V KW MO Lublin w oparciu o doniesienia tajnego współpracownika ps. „Władysław”. W jednej z nich, opracowanej 22.05.1982, znajduje się obszerna relacja TW „Władysław” na temat wypowiedzi W. Kusia o przebiegu rozprawy sądowej osób oskarżonych o organizację strajku w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku, w której W. Kuś uczestniczył „z własnej inicjatywy”. Z treści wspomnianej informacji, odwołującej się do słów TW „Władysław”, wynika ponadto, iż W. Kuś poinformował go o ukazaniu się Biuletynu NSZZ „Solidarność”, w którym dekonspirowano „niektórych ludzi współpracujących z SB i WRON”. Miał też być jedną z osób, od których TW słyszał „o powstaniu zbrojnej podziemnej organizacji >Solidarność<”. W uwagach kończących informację opracowujący ją funkcjonariusz podał m.in. nazwiska czterech osób, w tym Władysława Kusia, które pozostawały „w zainteresowaniu” SB, w ramach jednej z prowadzonych spraw.

Akta o sygn. IPN Lu 018/162, t. 4 (249/IV).

W dniu 12.08.1982 Władysław Kuś został zarejestrowany pod nr rej. 28281 jako „osoba” do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS)/ Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Ekstrema” (nr rej. 27718), prowadzonej w okresie 31.03.1982 - 01.12.1986 przez Wydział V KW MO Lublin, a następnie pion V RUSW Świdnik. Wpis inwentarzowy podaje, że w jej ramach dokonywano „rozpracowania działaczy b. >Solidarność< w Świdniku”. Według zapisów kartotecznych dotyczących Władysława Kusia, wówczas pracownika WSK Świdnik, został on objęty sprawą „Ekstrema” w związku z podejrzeniem prowadzenia „wrogiej działalności politycznej w ramach zawieszono-go związku NSZZ >Solidarność<”. Odnotowano także, iż „w toku prowadzenia sprawy ustalono, że był on osobą wspierającą i utrzymywał kontakt z osobami zaangażowanymi w nielegalną działalność związkową”. Kontroli operacyjnej Władysława Kusia zaniechano z uwagi na zaprzestanie przez niego „działalności”. W dniu 01.12.1986 sprawę „zdjęto z ewidencji”, zaś 19.12.1986 materiały złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW Lublin pod sygn. 10950/II. Następnie zostały one zmikrofilmowane - sygn. mikrofilmu 10950/2. Całą dokumentację archiwalną zniszczono prawdopodobnie za Protokołem brakowania akt Nr 042/90 z dnia 22.01.1990 (w Protokole nie odnotowano faktu zniszczenia mikrofilmu wraz z aktami, wskazuje na to tylko zapis kartoteczny).

Akta o sygn. 10950/II i mikrofilm o sygn. 10950/2 WUSW Lublin zniszczono. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Materiały administracyjne KW MO Lublin, zawierające miesięczne „oceny stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie woj. lubelskiego”, obejmujące okres styczeń-listopad 1982 oraz ocenę roczną za cały 1982 rok. Władysław Kuś został wymieniony w ocenie rocznej, sporządzonej 07.01.1983 dla Dyrektora Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych i podpisanej przez Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin oraz Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin ds. SB. W punkcie IV oceny pn. „Efekty działań w zakresie ujawniania i likwidacji nielegalnych grup i struktur byłej >S[olidarności]<” podano, że w ciągu 1982 roku „funkcjonariusze Wydziału V zlikwidowali 13 nielegalnych grup i struktur >S[olidarności]<, prowadzących działalność naruszającą przepisy dekretu o stanie wojennym”. Odnotowano też, że „w 6-ciu przypadkach zastosowano operacyjne działania neutralizujące szkodliwe inicjatywy”, co dotyczyło m.in. pięciu wskazanych z imienia i nazwiska pracowników WSK Świdnik, „których wroga działalność obejmowała m. Świdnik i WSK Świdnik”. Jednym z nich był Władysław Kuś. Scharakteryzowano także ich działalność, podając, że „grupa ta prowadziła działania w kierunku reaktywowania związku >S[olidarności]<, co przejawiało się m.in. w kolportowaniu nielegalnych wydawnictw oraz organizowaniu pomocy dla rodzin internowanych bądź aresztowanych członków b. NSZZ >S[olidarności]< z terenu m. Świdnika”.

Akta o sygn. IPN Lu 0367/6 (125/1).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Nadajnik” (nr rej. 29792), prowadzonej w latach 1983-1989 przez Wydział II KW MO/WUSW Lublin w związku z „nielegalnymi audycjami Radia Solidarność w Świdniku”. Wśród dokumentów znajduje się „Wyciąg z doniesienia TW ps. >Władysław< z dnia 5 i 12.04.1984 r.”, w którym wspomniano (Władysława) Kusia "zam. w Świdniku" w kontekście jego wiedzy na temat nielegalnego pisma pn. „Bez Debitu”.

Akta o sygn. IPN Lu 020/847, t. 3 (11665/II).

Akta oraz mikrofilm, obejmujący wybrane dokumenty z akt Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „ROW-Świdnik” (nr rej. 32634), prowadzonej w latach 1985-1989 przez pion V RUSW Świdnik (przy współdziałaniu z Wydziałem V WUSW Lublin), w związku z faktem „produkcji i kolportażu biuletynu >Grot<, sygnowanego przez TKZ NSZZ >S[olidarność]< WSK Świdnik”. Władysław Kuś został wymieniony m.in. w opracowanym przez RUSW Świdnik „Planie czynności i przedsięwzięć operacyjnych” w tej sprawie z dnia 27.03.1985. Przywołano tu m.in. informacje przekazywane przez tajnego współpracownika ps. „Władysław”, z których wynikało, że w jakimś okresie W. Kuś oraz druga osoba „na bieżąco byli w posiadaniu i kolportowali różnego rodzaju nielegalne wydawnictwa, w tym >Grot<”. Wzmianki na temat Władysława Kusia znajdują się też w meldunku operacyjnym z 20.07.1986. Podano tu, iż był on jednym z „figurantów” SOS/SOR krypt. „Ekstrema” (nr rej. 27718), do której zarejestrowano go pod nr rej. 28281. Sprawę tę założono w oparciu o informację od TW „Władysław”, według którego na terenie Świdnika powstała pięcioosobowa grupa (bez nazwy), składająca się z członków „b. >S[olidarność]<” zatrudnionych w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL Świdnik”. Mieli oni zajmować się „organizowaniem pomocy materialnej dla rodzin internowanych bądź aresztowanych członków >S[olidarność]< z terenu Świdnika”, a także „zbieraniem składek, rozdziałem paczek żywnościowych (...) oraz kolportażem nielegalnych wydawnictw sygnowanych przez podziemne struktury >S[olidarność]<”. W meldunku odnotowano też, że 26.01.1984 SOS przekwalifikowano na SOR. Stwierdzono również, że aktywność grupy stopniowo malała „w wyniku podejmowanych przeciwdziałań”, w związku z czym w 1986 zdecydowano o zakończeniu prowadzenia rozpracowania „Ekstrema”. Część „figurantów” zarejestrowano do nowych spraw, natomiast co do innych, w tym Władysława Kusia, uznano, że „wyłączyli się z prowadzonej nielegalnej działalności”, toteż odstąpiono od ich dalszej „kontroli operacyjnej, pozostawiając ich w ewidencji Wydziału >C< WUSW w Lublinie”.

Akta o sygn. IPN Lu 020/851, t. 1 (11669/II), mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/1250 (11669/2).

Mikrofilm z akt kontrolnych postępowania przygotowawczego nr RSD 3/85, prowadzonego w 1985 roku przez Wydział Śledczy WUSW Lublin w sprawie innej osoby zatrudnionej w WSK Świdnik - autora listu, którego treść miała „znieważać” PZPR, „organy podległe MSW” oraz „funkcjonariusza publicznego”. Znajduje się tu m.in. „Charakterystyka operacyjna”, sporządzona w dniu 12.03.1985 przez funkcjonariusza pionu V RUSW Świdnik, w której podano, iż według „danych operacyjnych” osoba objęta postępowaniem przygotowawczym wraz z czterema innymi, w tym Władysławem Kusiem, „już na początku 1982 r. stanowili grupę aktywnych działaczy >S[olidarność]<”. Uznano też, że mimo braku nazwy tej grupy, działania jej członków „miały utwierdzać innych w przekonaniu, iż wymienieni stanowią człon podziemnej grupy >S[olidarność]< na terenie Świdnika”. Odnotowano, że zajmowali się oni m.in. „rozpowszechnianiem nielegalnych wydawnictw, organizowaniem pomocy materialnej i finansowej dla rodzin internowanych bądź aresztowanych pracowników WSK >PZL Świdnik<”, a za „główny cel” stawiali sobie „reaktywowanie związku >S[olidarność]< oraz blokowanie zarządzeń władz”.

Mikrofilm o sygn. IPN Lu 0220/334 (14961/3).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Ustawiacz” (nr rej. 28131), prowadzonej przez pion V RUSW Świdnik w latach 1986-1989, w związku z działalnością grupy osób w nielegalnych strukturach KZ NSZZ „Solidarność” w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku (pierwotnie, w 1982 roku, KW MO Lublin zarejestrował pod nr 28131 Kwestionariusz Ewidencyjny „Ustawiacz”, który w 1986 roku przekwalifikowano na SOR o tym samym kryptonimie i numerze). Władysław Kuś został wspomniany m.in. w trzech informacjach operacyjnych, „spisanych ze słów” TW ps. „Władysław” przez funkcjonariusza WUSW Lublin. W pierwszej z nich, datowanej na 24.01.1986, zrelacjonowano m.in. wypowiedzi i poglądy W. Kusia na temat ówczesnego ustroju oraz NSZZ „Solidarność”, które wygłosił podczas spotkania towarzyskiego 19.01.1986. Tajny współpracownik przekazał też SB, iż W. Kuś kolportował wówczas nielegalną prasę, a także włączał się w zbiórki pieniężne (na rzecz osób objętych postępowaniami karnymi za działalność konspiracyjną). Kolejna informacja z 24.10.1986, dotyczy pielgrzymki do Warszawy w dniu 19.10.1986, zorganizowanej w związku z drugą rocznicą śmierci ks. Jerzego Popiełuszki, zaś Władysław Kuś został wskazany jako jeden z jej uczestników, będących zarazem „byłymi działaczami >S[olidarność]<”. Natomiast w informacji z 13.06.1987 opisano pielgrzymkę ze Świdnika do Lublina na spotkanie z papieżem Janem Pawłem II, w której wziął udział W. Kuś. Ponadto TW „Władysław” wymienił go wśród osób, które przyniosły i rozwinęły tam transparenty „o treści wrogiej”. Ten sam TW udzielił też funkcjonariuszowi SB kolejnych informacji, m.in. o nowym miejscu pracy Władysława Kusia (stenogram z 19.02.1987).

Akta o sygn. IPN Lu 020/854, t. 2, 3 (11673/II).

Informacje dotyczące Władysława Kusia umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tu m.in., że został on zarejestrowany pod nr 28281. Objęto go Sprawą Operacyjnego Rozpracowania, ponieważ „prowadził wrogą działalność w ramach zawieszzonego związku NSZZ >Solidarność<”. Sprawę „zdjęto z ewidencji” z uwagi na „zaprzestanie wrogiej działalności”, materiały zarchiwizowano pod sygn. 10950/II, wykonano też mikrofilm - sygn. 10950/2.

Informacja o osobie z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).